

IVNieuwsgierig september 2026

Onderwerpen in dit nummer

✓ Vogelcursus: Zie je ze vliegen?
✓ Foto van de maand: De Wezel
✓ Terugblik excursie Edelhertenbronst (in de regen)
✓ De sleedoorn en de pruimenmot
✓ Aandacht voor Duurzaamheid: Symposium voor groene samenkracht
✓ Terugblik Natureluurs Noten, vruchten en zaden
✓ Verslag Amfibiëenwerkgroep 2026
✓ Wist je dat.....

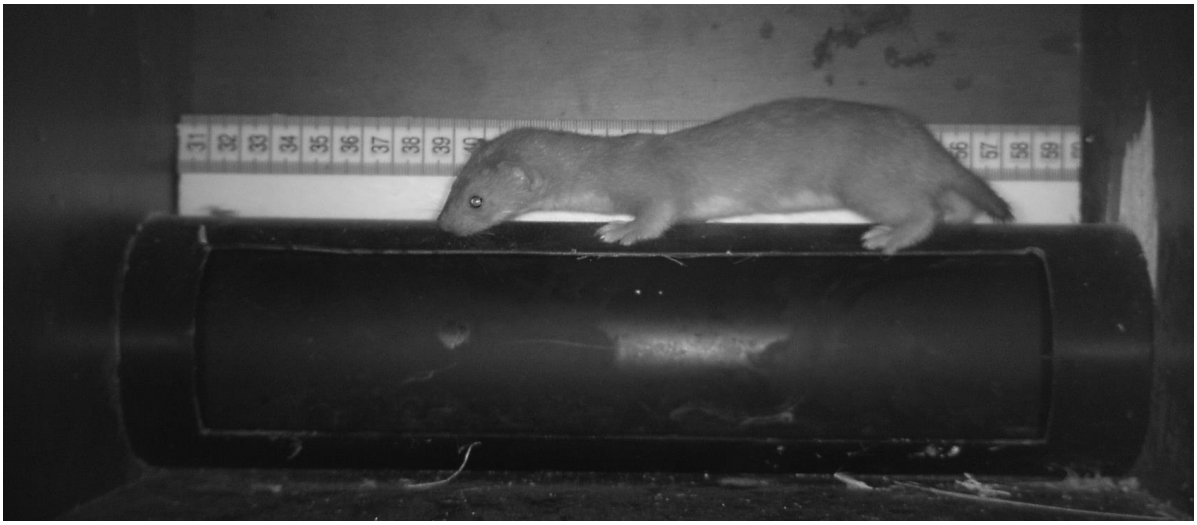
Vogelcursus: Zie je ze vliegen?

In onze taal zijn veel verwijzingen naar vogels te vinden als we het hebben over bepaalde personen. Zo kennen we de uitdrukking ‘hij ziet ze vliegen’ en je hebt vast wel eens gehoord van een pechvogel, een hippe vogel, een uilskuiken of een vreemde vogel.
Als ik denk aan een vreemde vogel dan zie ik geen persoon voor me, maar de grote gele kwikstaart die een paar jaar geleden in onze tuin rond hipte. Deze vogel vind je normaal gesproken vooral aan de oevers van beken en rivieren maar was tijdens de najaarstrek wat afgedwaald. Dit wist ik toen allemaal nog niet, ik genoot alleen van dit bijzondere beestje en was nieuwsgierig welke vogel er tussen de vinken en merels was beland. Het antwoord hierop heb ik later gekregen tijdens het volgen van de boeiende Vogelcursus van IVN Natuureducatie Oisterwijk.
Deze cursus is elk jaar weer een succes omdat hij erg goed is opgebouwd en de docenten super enthousiast zijn en een bak aan kennis hebben over de vogelsoorten die in Nederland voorkomen. Tijdens de uitstekend begeleide excursies naar bos, park of weidegebied komen de vogels uit de theorie tot leven als je ze ontdekt door de verrekijker of telescoop.
Ik wist niet dat er zoveel verschillende vogels te vinden zijn in Oisterwijk en omgeving, maar nu ik weet waarop ik moet letten en de vogelgeluiden steeds beter ken, zie ik ook steeds meer vogels en word steeds enthousiaster. Lijkt het je ook leuk om (nog) meer thuis te raken in de wereld van de vogels, ga dan zeker de Vogelcursus volgen die uit 6 lesavonden en 6 excursies bestaat en half december start. En wie weet kunnen we dan in mei tegen je zeggen: ”Zie je ze vliegen?”

Kijk voor meer informatie en aanmelding op https://www.ivn.nl/afdeling/oisterwijk-eo/vogelcursus-2/

Foto van de maand: De wezel

In een stuk kleinschalig landschap in beheer bij Brabants Landschap heeft de werkgroep Zoogdieren onderzoek gedaan naar het voorkomen van kleine marterachtigen. Daarvoor werd de zelfgebouwde Mostela cameravalkist ingezet die speciaal is ontworpen om de hermelijn en wezel te inventariseren. Dit leverde onder andere bijgaande prachtige foto van een wezel op die de werkgroep graag met de leden wil delen.

Edelhertenbronst in de regen

Foto van Mark Ekker

Zondagochtend vroeg rijden we in het donker naar de parkeerplaats van Brabants Landschap aan de Liempdsedijk in Oirschot. We hopen het burlen van de mannelijke edelherten te horen nu het midden in de bronsttijd is. We zijn niet de enigen want de kleine parkeerplaats is al snel vol en er wordt ook op andere plekken geparkeerd. Groot en klein, jong en oud, allemaal zijn we nieuwsgierig of we de herten ook nog te zien krijgen. Een paar vroege vogels hebben tijdens het wachten het burlen al luid en duidelijk gehoord hier in De Mortelen, dus de kans is groot dat we meer gaan horen. Als we op pad gaan met gids Cees Pasmans is het al heel snel raak: een mannetje laat van zich horen en we kunnen hem in de verte in de ochtendschemering zien temidden van een paar hindes. Na een poosje genoten te hebben lopen we verder, op zoek naar meer. Er is regen voorspeld rond 9.00 uur maar de weergoden hebben anders besloten en de paraplu's worden uitgeklapt. De sfeer is er niet minder om en ook als nieuwe vondsten

uitblijven neemt iedereen het zoals het komt. Als we nog een stuk langs het spoor gaan lopen, zien we in de verte een grote roedel van zo'n 16 hindes lopen. Er is geen mannetje te bekennen, maar hij kan zich ophouden in de bosrand. Zo'n grote roedel kan een hert niet links of rechts laten liggen. We gaan terug richting de parkeerplaats en brengen nog een kort bezoek aan de eerste vindplaats waar het mannetje en de hindes nog rustig hun gang gaan. Ze kijken wel onze kant op maar zien blijkbaar geen reden om er vandoor te gaan. Druipend komen we even later bij de auto aan. Ondanks al dat water hebben we een heerlijke excursie gehad.

De sleedoorn en de pruimenmot

Deze foto van de rups van de pruimenmot (ca. 7 mm) is gemaakt door Jeanine Wolfs. Zij vond de rups nadat zij 1700 gram vruchten van de sleedoorn had geplukt. Deze vruchten zijn door looistoffen erg zuur om zo te eten en daar komt dan ook ons woord 'zuurpruim' vandaan. De sleedoorn is de voorloper van de gecultiveerde pruim en is een belangrijke plant omdat deze erg vroeg in het jaar bloeit, nog voordat er blad aan zit. Vroeger werd deze plant gebruikt als natuurlijk prikkeldraad vanwege de flinke doorns die aan de struik zitten. Behalve deze informatie en de foto's heeft Jeanine ook nog een filmpje doorgestuurd van een rups in actie. Je vindt deze opname via de volgende link:
https://www.youtube.com/shorts/gDNq9dfGq60

Aandacht voor Duurzaamheid: Symposium voor groene samenkracht

Dit keer een uitnodiging van het B-team voor een symposium op 3 oktober in de Tiliander in Oisterwijk waarin de samenwerking voor een duurzame en leefbare gemeente centraal staat. De einddatum voor inschrijving is vervallen, dus meld je vooral aan! De link naar het aanmeldformulier werkt in deze nieuwsbrief helaas niet, dus graag per e-mail.

Terugblik Natureluurs Noten, vruchten en zaden

Zondagmorgen 20 september waren we met een groep kinderen te gast bij De Kerkhovense Molen in Oisterwijk.
Niet om de molen en zijn werking te gaan bekijken (dat kun je op zaterdag doen) maar om meer te leren over het groeien van zaden, vruchten en noten in de uitgebreide moestuin achter de molen.
Elise en Mark van de moestuin wisten ons heel veel te vertellen. De kinderen mochten proeven, voelen en zoeken…
Na een beker vruchtensap te hebben gemaakt van vruchten uit de tuin werd er een notenspel gespeeld om even lekker te kunnen rennen.
Daarna mochten de kinderen een klein aardewerk potje versieren en vullen met zand en een boon of tuinkers. Met nog wat tips voor de verzorging moet de “oogst” goed gaan lukken.
Op tafel stonden ook verschillende bakjes met nootjes, zaadjes en vruchtjes. Alles werd goed bekeken en gebruikt om een eigen yoghurtje maken. Dat was smullen!!

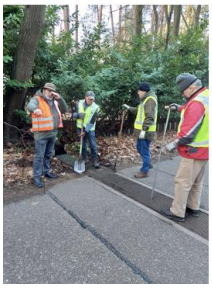
Het was een leuke, leerzame en droge(!) ochtend met een enthousiaste groep kinderen.
Dank je wel Mark en Elise dat we jullie moestuin mochten bekijken.

Verslag amfibieënwerkgroep 2026

We zetten ons als werkgroep al sinds 1997 in voor de amfibieën.
In januari van dit jaar zijn de amfibieëntunnels schoongemaakt aan de Rosepdreef. Al het blad en het zand is uit de tunnels gehaald en de amfibieën, zoals padden, kikkers en salamanders konden hun nachtelijke voorjaarstrek in februari weer beginnen. We wilden graag weten hoeveel amfibieën er door de tunnels zouden trekken en daarom zijn er bakken geplaatst. Er werd een schema opgesteld en 3 weken lang zijn elke ochtend de bakken geleegd en de amfibieën geteld. Resultaat: 679 amfibieën, maar helaas zijn er ook dode amfibieën op de weg gevonden ondanks de waarschuwingsborden voor de paddentrek.

In maart begonnen we met het jaarlijks observeren/monitoren van de vennen en dat werd gedaan in het van Esschenven, Poel bij Van Esschenven, Witven, Brouwkuip, Speijkven, Heiven, Staalbergven en Groot Aderven. Het monitoren gebeurt 4 keer per jaar, namelijk in maart overdag, april-begin mei ‘s avonds, eind mei-begin juni ‘s avonds en juli-augustus overdag.
In het voorjaar hebben we eiklompen/kikkerdril en paddensnoeren gevonden, daarna de paddenvisjes en zelfs de larven van de watersalamander die we het jaar ervoor niet gezien hadden. Later weer, begin zomer, zagen we de superkleine kikkers en padjes uit het water komen om verder op het land te gaan leven. In het voorjaar zie je de meeste amfibieën in het water, omdat daarin de eitjes worden gelegd.

Alle waarnemingen zijn genoteerd en doorgegeven aan RAVON via het meetnetportaal. RAVON staat voor Reptielen Amfibieën Vissen Onderzoek Nederland.
We hebben nog een excursie gemaakt naar de Keistoep waar we de knoflookpad gezien hebben.
Verder hebben we meegedaan aan eDNA Bioblitz Nederland 2026. Door een water- en luchtmonster te nemen in en bij het Staalbergven, hebben we wetenschappers geholpen om via environmental DNA (eDNA) te ontdekken welke soorten rondom het Staalbergven leven, zelfs zonder ze te zien. De uitslag hiervan komt nog. Het is vooral genieten van wat er gemonitord wordt en van wat je nog meer ziet en hoort van de mooie natuur, onder andere bosuilen, zonnedauw (het vleesetend plantje), zeldzaam moerasweegbree, mooie insecten en spinnen.
Op zaterdag 9 januari 2027 gaan we om 9.00u. de tunnels weer schoonmaken aan de Rosepdreef. In februari komt er een 1 cursusavond amfibieën met daaraan gekoppeld een excursie in april. Binnenkort kun je je daarvoor aanmelden. Misschien heb je interesse gekregen in de amfibieënwerkgroep, dan kun je kijken op de website: https://www.ivn.nl/afdeling/oisterwijk-eo/amfibieenwerkgroep/.
Je kan ook een e- mail sturen naar: padden@ivnoisterwijk.nl

Els Raaijmakers

Wist je dat…..

.....je als lid van de Rabobank nog t/m 29 september kan stemmen op IVN Natuureducatie Oisterwijk? We willen graag een digibord aanschaffen om onze cursussen en lezingen nog aantrekkelijker te maken en een bijdrage van de Rabobank is daarbij van harte welkom.

..... Jan Wolfs en Rob Wolfs de natuur weer zijn ingetrokken om een paar interessante pareltjes te maken? Dit keer deelt IVN-lid Wim Schoenmakers zijn kennis over de bomen in het Lindepark met Rob en wordt er een sfeerimpressie gegeven van de plantjes die we in het dorp zomaar voorbij kunnen lopen. Via de onderstaande linkjes kan je de filmpjes bekijken.
Deel 8 Bomen https://www.youtube.com/watch?v=o7PUecLG3dk
Deel 9 Stoepbloemen https://www.youtube.com/watch?v=I_hkmGw-rJk

..... de Brabantse Milieufederatie in oktober een interessante lezing geeft over hoe we Brabant klimaatproof kunnen maken met de natuur als belangrijke bondgenoot? Kijk voor meer informatie en aanmelding op https://www.brabantsemilieufederatie.nl/project/29-okt-bmf-lezing-2026-zo-maken-we-brabant-klimaatproof-met-de-natuur-als-bondgenoot/

4 jaar en vroeg uit de veren om naar edelherten te kijken...

Redactie

De volgende IVNieuwsgierig verschijnt eind oktober.
Kopij aanleveren kan tot 25 oktober via **pr@ivnoisterwijk.nl** Te laat binnengekomen kopij wordt niet meer geplaatst en zal eventueel worden bewaard tot de volgende nieuwsbrief.

De redactie houdt zich het recht voor om berichten aan te passen of in te korten.
Wil je de IVNieuwsgierig niet meer ontvangen dan kan je je afmelden via **pr@ivnoisterwijk.nl**

IVN Oisterwijk 2026